

AI en theologie

Thema

De lezing bespreekt de invloed van AI op de moderne wereld, inclusief toepassingen, ethische en existentiële vragen, en de rol van AI in religie en technologie.

Belangrijkste punten

1. AI biedt eindeloze mogelijkheden, maar roept ook ethische en existentiële vragen op.
2. AI wordt al veel gebruikt in het dagelijks leven, zoals in Google Maps, Tesla's, Spotify en bol.com.
3. Generatieve AI kan nieuwe content creëren zoals teksten, foto's, video's en geluiden.
4. AI roept ethische vragen op, zoals wie verantwoordelijk is voor fouten die door AI worden gemaakt.
5. AI kan bijdragen aan een economische groei van 230 miljard in Nederland.
6. AI roept existentiële vragen op over wat het betekent om mens te zijn en of AI ons menszijn kan bedreigen.
7. AI verbruikt veel energie, vooral door de investeringen in nieuwe datacentra en AI-chipsets.
8. AI speelt een rol in moderne oorlogsvoering, waarbij de traditionele manier van oorlog voeren verandert.
9. Er zijn zorgen over de rol van AI in zowel democratieën als autoritaire regimes.
10. AI fungeert als een spiegel die ons confronteert met wie wij zijn, zowel de goede als de slechte kanten van de mensheid.

Hoofdstukken & Onderwerpen

1. Inleiding en openingspreek

De openingspreek benadrukt de uitdagingen bij het vinden van nieuwe ambtsdragers en pastorale medewerkers binnen de gemeente.

- Er zijn veel gemeenteleden nodig om de club van ambtsdragers en pastorale medewerkers te vormen.

- Er wordt vaker nee dan ja gezegd op de vraag om ambtsdrager of pastorale medewerker te worden.

- **AI en de moderne wereld**

De spreker introduceert zichzelf als AI-theoloog en bespreekt de invloed van kunstmatige intelligentie op de moderne wereld, inclusief ethische en existentiële vragen.

- De spreker heeft een achtergrond in IT en AI en is later theologie gaan studeren.
- AI biedt eindeloze mogelijkheden, maar roept ook ethische en existentiële vragen op.
- Theologie en christendom worden steeds relevanter in een door AI gedomineerde wereld.

- **Toepassingen van AI**

De spreker bespreekt verschillende toepassingen van AI, zoals een AI voice recorder en een slim katteluik, en de impact hiervan op ons dagelijks leven.

- Een AI voice recorder kan automatisch samenvattingen genereren van gesprekken.
- Een slim katteluik kan buurkatten buiten houden en ervoor zorgen dat de eigen kat geen muizen mee naar binnen neemt.
- AI-producten kunnen zowel nuttig als ethisch uitdagend zijn.

- **Definitie en geschiedenis van AI**

De spreker legt uit wat AI is, hoe lang het al bestaat en de verschillende modellen en technologieën die onder de term vallen.

- AI is een verzamelterm voor verschillende modellen en technologieën.
- De term AI werd voor het eerst bedacht in 1955.
- AI kan verschillende taken overnemen en heeft een lange geschiedenis van ontwikkeling.

- **Definitie van AI**

AI wordt gedefinieerd als systemen die intelligent gedrag vertonen dat lijkt op menselijk gedrag, met een zekere mate van zelfstandigheid en autonomie, en die specifieke doelen kunnen bereiken.

- AI is geen enkel apparaat, maar een technologie die overal in zit, zoals in telefoons, auto's, stofzuigers, computers en horloges.
- AI wordt ook wel een systeemtechnologie genoemd, die elke 20-30 jaar nieuwe innovaties mogelijk maakt.

- **Intelligentie van AI**

De intelligentie van AI wordt verschillend geïnterpreteerd; sommigen vinden het dom omdat het alleen berekeningen uitvoert, terwijl anderen vinden dat het menselijke gesprekken kan voeren.

- AI kan menselijk gedrag nabootsen, zoals tekst samenvatten en vertalen.
- De media hebben uiteenlopende meningen over de intelligentie van AI.

- **Fouten in AI**

AI maakt gebruik van data, en als de data fout is, maakt AI ook fouten. Dit komt omdat AI leert van data die door mensen wordt achtergelaten.

- AI is getraind op data en leert van data.
- Er zijn twee soorten AI: voorspellende AI en generatieve AI.

- **Voorbeelden van AI in het dagelijks leven**

AI wordt al veel gebruikt in het dagelijks leven, zoals in Google Maps, Tesla's, Spotify en bol.com. Het helpt ons navigeren en biedt aanbevelingen.

- Google Maps gebruikt voorspellende AI om routes te berekenen.
- Tesla's gebruiken AI om verkeerssituaties te detecteren en te reageren.
- Aanbevelingsalgoritmes op platforms zoals Spotify en bol.com sturen ons gedrag en aankopen.

- **Generatieve AI**

Generatieve AI kan niet alleen voorspellen, maar ook nieuwe content creëren zoals teksten, foto's, video's en geluiden. Dit biedt nieuwe mogelijkheden maar roept ook vragen op.

- Generatieve AI kan menselijke taal begrijpen en opdrachten uitvoeren zonder ingewikkeld programmeren.
- Voorbeelden van generatieve AI zijn ChatGPT, die teksten kan schrijven en foto's kan maken.

- **AI in het onderwijs**

AI verandert het onderwijs, bijvoorbeeld door studenten essays te laten genereren. Dit vereist aanpassingen in de manier waarop onderwijs wordt gegeven.

- Er zijn tools die helpen detecteren of een tekst door AI is geschreven, maar deze werken niet altijd goed.
- Onderwijsinstellingen moeten hun onderwijs anders inrichten vanwege de invloed van AI.

11. Creativiteit en AI

AI roept vragen op over creativiteit, zoals of een computer creatief kan zijn. Dit leidt tot filosofische discussies zonder standaard antwoorden.

- AI kan kunstwerken maken, zoals tekeningen en muziek.
- Er zijn zorgen over de impact van AI op creatieve beroepen, zoals stemacteurs.

12. AI en ethiek

AI roept ethische vragen op, zoals wie verantwoordelijk is voor fouten die door AI worden gemaakt. Dit vereist een nieuw evenwicht en morele verantwoordelijkheid.

- Er zijn discussies over wie verantwoordelijk is voor fouten van AI, zoals bij zelfrijdende auto's.
- AI kan morele en ethische dilemma's veroorzaken, zoals bij het gebruik van AI in het onderwijs.

13. AI in religie

AI wordt ook in religieuze contexten gebruikt, zoals bij het promoten van Bijbelgebruik. Dit biedt nieuwe mogelijkheden maar roept ook vragen op over de impact op religieuze praktijken.

- Er zijn AI-systemen zoals BibleGPT die vragen over de Bijbel kunnen beantwoorden.
- Religieuze organisaties onderzoeken hoe AI kan helpen bij het promoten van Bijbelgebruik.

14. Toekomst van AI

De toekomst van AI biedt zowel kansen als uitdagingen. Het kan ons leven vergemakkelijken, maar roept ook vragen op over ethiek en verantwoordelijkheid.

- AI kan helpen bij medische diagnoses en andere nuttige toepassingen.
- Er zijn ook risico's, zoals het gebruik van AI in oorlogssituaties en de invloed op menselijke verantwoordelijkheid.

16. Beleid en moraliteit van technologiebedrijven

Er werd gesproken over de rol van technologiebedrijven zoals Alphabet (Google) en OpenAI in het bepalen van de grenzen van wat wel en niet mag in hun producten. Dit roept ethische vragen op over wie deze grenzen zou moeten bepalen.

- Technologiebedrijven bepalen de grenzen van wat wel en niet mag in hun producten.
- Dit roept ethische vragen op over wie deze grenzen zou moeten bepalen.
- Er is een discussie over de rol van Europa in het reguleren van deze technologieën.

17. Ethiek en AI

De ethische reflectie op AI-ontwikkelingen vereist tijd, ondanks de snelle technologische vooruitgang. Er is een balans nodig tussen innovatie en ethische overwegingen.

- De snelheid van AI-ontwikkelingen kan ethische reflectie in de weg staan.
- Er is een noodzaak om na te denken over de implicaties van AI, zoals beveiliging en het gebruik van stemmen van anderen.

18. Religieuze reflexen en AI

AI roept religieuze reflexen op, waarbij sommige mensen geloven dat AI de sleutel is tot eeuwig leven en het upgraden van de mensheid.

- Sommige mensen in Silicon Valley zien AI als een middel om eeuwig leven te bereiken.
- Er is een discussie over de rol van AI in het verbeteren van de mensheid en of dit betekent dat we 'God spelen'.

19. Positieve scenario's van AI

Een zeer positief scenario van AI beschrijft een ideale wereld zonder werk, waarin alle ziektes genezen zijn en iedereen voldoende geld heeft.

- In een positief scenario hoeft niemand meer te werken omdat AGI al het werk doet.
- Alle ziektes worden genezen en iedereen heeft voldoende geld.

20. De zin van het leven volgens Elon Musk

Voor Elon Musk lijkt de zin van het leven nauw verbonden te zijn met innovatie, vooruitgang en het oplossen van grote problemen waar de mensheid mee te maken heeft.

- Musk gebruikt technologie en ruimteverkenning om de toekomst van de mensheid te verbeteren.

21. AI en de perceptie van realiteit

De discussie gaat over de betrouwbaarheid van AI en de mogelijkheid om echte en neppe informatie te onderscheiden. Er is bezorgdheid over de toenemende moeilijkheid om te bepalen of iets echt of nep is, vooral met de vooruitgang in technologie zoals AI.

- AI-systemen hebben toegang tot een enorme hoeveelheid informatie van het internet.
- Er is geen verborgen agenda in de manier waarop AI informatie presenteert.
- De mogelijkheid om echte en neppe informatie te onderscheiden wordt steeds moeilijker.

22. Vooruitgangsgeloof versus christelijk geloof

Er is een discussie over de relatie tussen vooruitgangsgeloof en christelijk geloof. Het vooruitgangsgeloof wordt soms gezien als een vervanging voor religie, vooral in de context van technologische vooruitgang en AI.

- Het christelijk geloof wordt soms tegenover het vooruitgangsgeloof geplaatst.
- Technologische vooruitgang, zoals medische technologie, wordt gewaardeerd.
- AI roept religieuze reflecties op bij sommige mensen.

23. AI en religieuze metaforen

AI wordt vaak beschreven met religieuze metaforen, wat aangeeft hoe groot de impact ervan wordt gezien. Sommige mensen beschouwen AI als een soort goddelijke entiteit.

- AI wordt soms beschreven als een wederkomst van Christus.
- Er wordt gebruik gemaakt van religieuze taal om AI te beschrijven.
- Sommige mensen zien AI als een goddelijke entiteit.

24. AI en economische impact

AI heeft een aanzienlijke economische impact en kan mogelijk oplossingen bieden voor personeelstekorten in verschillende sectoren.

- AI kan bijdragen aan een economische groei van 230 miljard in Nederland.
- AI kan oplossingen bieden voor personeelstekorten in de accountancy, zorg en onderwijs.

25. AI en toekomstperspectieven

Er is een discussie over hoe AI de toekomst zal beïnvloeden, inclusief de mogelijkheid dat AI de manier waarop we religieuze teksten interpreteren kan veranderen.

- Er is bezorgdheid over hoe AI toekomstige interpretaties van religieuze teksten kan beïnvloeden.
- De vraag is of AI over 25 jaar andere interpretaties zal geven van bijvoorbeeld Bijbelteksten.

26. Dynamische processen en AI

De discussie gaat over de betrouwbaarheid van dynamische processen en de invloed van AI, zoals ChatGPT, op de interpretatie van historische en religieuze teksten. Er wordt gesuggereerd dat AI in de toekomst mogelijk andere antwoorden kan geven op basis van nieuwe data, maar dat traditionele religieuze interpretaties waarschijnlijk niet zullen veranderen.

- ChatGPT gebruikt actuele internetdata.
- Toekomstige antwoorden van AI kunnen veranderen met nieuwe data.
- Traditionele religieuze interpretaties blijven waarschijnlijk onveranderd.

27. Ethische vragen rondom AI

Er worden ethische vragen gesteld over het gebruik van AI om te communiceren met historische figuren zoals Plato, Jezus, of Adolf Hitler. De vraag is of dit wenselijk is, ondanks dat het technisch mogelijk is.

- Communicatie met historische figuren via AI roept ethische vragen op.
- Technische mogelijkheden betekenen niet automatisch dat het ethisch verantwoord is.

28. Complottheorieën en fake news

Er wordt besproken dat complottheorieën en fake news al een uitdaging vormen en dat dit probleem zich blijft ontwikkelen. Er is een opmerking over de politieke interpretatie van termen zoals 'Nationaalsocialisme'.

- Complottheorieën en fake news zijn een groeiend probleem.
- Politieke interpretaties van termen kunnen misleidend zijn.

32. Artificiële Intelligentie en Ethiek

Er zijn zorgen over het gebruik van artificiële intelligentie (AI) in oorlogssituaties en de ethische implicaties daarvan.

- AI kan ernstige gevolgen hebben in oorlogssituaties.
- Er is een behoefte aan ethische overwegingen bij het gebruik van AI.

33. Debat over AI en Intelligentie

Er is een debat over de impact van AI op de mensheid, met verschillende perspectieven van optimisten en pessimisten. Er is ook een discussie over wat intelligentie precies betekent.

- Yuval Noah Harari waarschuwt voor de impact van AI.
- Er is een behoefte aan een realistisch verhaal over AI.
- Er is geen consensus over wat intelligentie precies is.

34. AI als Spiegel van de Mens

AI fungeert als een spiegel die ons confronteert met wie wij zijn, zowel de goede als de slechte kanten van de mensheid. Het roept fundamentele vragen op over onze identiteit en de impact van AI op ons menszijn.

- AI verzamelt en analyseert data, herkent patronen en versterkt vooroordelen die in onze maatschappij bestaan.
- AI toont zowel de goede als de slechte kanten van de mensheid.
- AI roept vragen op over onze identiteit en de zin van het leven.

35. De Mensvisie in het Christelijk Geloof

Het christelijk geloof biedt een mensvisie waarin de mens wordt gezien als een gelaagd, complex en relationeel wezen, inherent waardig ondanks fouten en zonden. Deze visie kan waardevol zijn in de context van AI.

- De mens wordt gezien als een gelaagd, complex en relationeel wezen.
- De mens is inherent waardig, ondanks fouten en zonden.
- Deze mensvisie kan waardevol zijn in de context van AI.

36. Existentiële Vragen door AI

AI roept existentiële vragen op over wat het betekent om mens te zijn en of AI ons menszijn kan bedreigen. Deze vragen zijn relevant voor zowel individuen als bedrijven.

- AI roept vragen op over wat het betekent om mens te zijn.
- Er is bezorgdheid dat AI ons menszijn kan bedreigen.
- Deze vragen zijn relevant voor zowel individuen als bedrijven.

37. Impact van AI op Onderwijs en Bedrijven

AI biedt studenten 'superkrachten' en dwingt onderwijsinstellingen en bedrijven om na te denken over hun kernwaarden en de vaardigheden die ze willen ontwikkelen.

- AI biedt studenten 'superkrachten'.
- Onderwijsinstellingen moeten nadenken over hun kernwaarden en de vaardigheden die ze willen ontwikkelen.

- Bedrijven worden geconfronteerd met fundamentele vragen over hun waarden en doelstellingen.

38. Goede AI en Theologie

Goede AI heeft goede theologie nodig, met name de christelijke theologie, die een mensbeeld van hoop en veerkracht biedt.

- Goede AI heeft goede theologie nodig.
- De christelijke theologie biedt een mensbeeld van hoop en veerkracht.

39. Einde van de mensheid

Er wordt gediscussieerd over de toekomst van de mensheid en de rol van AI. Er is een oproep om AI kritisch te benaderen maar ook hoopvol te blijven.

- Het artikel 'The end of humanity' stond vorig jaar op Time Magazine.
- Er is een oproep om AI niet volledig te omarmen of af te wijzen, maar kritisch te benaderen.

40. Burn-out

Burn-out wordt besproken als een complex fenomeen dat moeilijk meetbaar is. Het wordt in verband gebracht met de druk om productief te zijn en een zingevingcrisis.

- Burn-out is moeilijk meetbaar.
- De maatschappij waardeert steeds meer productiviteit, wat kan leiden tot burn-outs.
- Psychologen en psychiaters zien burn-out als een zingevingcrisis.
- Social media en technologie worden in verband gebracht met psychische problemen bij jongeren.

41. AI en religie

Er wordt een vraag gesteld over de plaats van AI in religieuze teksten zoals de Bijbel. Het antwoord is dat AI niet direct in deze teksten voorkomt.

- Er wordt gevraagd waar AI in de Bijbel zou worden geplaatst.
- Het antwoord is dat AI nergens in de Bijbel voorkomt.

42. Boek Openbaringen en Apocalyptische Verbeelding

Het boek Openbaringen wordt vaak verkeerd geïnterpreteerd en kan op verschillende manieren gelezen worden. De apocalyps, wat het Griekse woord voor openbaring is, werd in de tijd van Jezus anders gezien dan nu. Tegenwoordig zien sommige theologen AI als een mogelijke zegen om hoop, geloof en liefde te bevorderen.

- Het boek Openbaringen wordt vaak verkeerd geïnterpreteerd.
- Apocalyps betekent openbaring in het Grieks.
- In de tijd van Jezus was er een ander beeld van de eindtijd.
- Sommige theologen zien AI als een zegen om hoop, geloof en liefde te bevorderen.

43. AI en Christendom

Er zijn verschillende meningen over de rol van AI binnen het christendom. Sommigen zien AI als een hulpmiddel om het christelijke leven beter uit te leven, terwijl anderen AI als iets duivels beschouwen.

- AI kan bepaalde lasten verlichten en mensen helpen hun christen zijn beter uit te leven.
- Er zijn mensen die AI als iets duivels beschouwen.

44. Digitale Kloof

Er is een digitale kloof in de samenleving waarbij een significant deel van de bevolking niet kan bijhouden met de technologische ontwikkelingen. Dit kan leiden tot een scheiding in de maatschappij.

- 20-25% van de Nederlanders is digitaal laaggeletterd.
- Er is te weinig aandacht voor de digitale kloof.

45. AI en Energieverbruik

AI verbruikt veel energie, vooral door de investeringen in nieuwe datacentra en AI-chipsets. Dit roept vragen op over de duurzaamheid en de impact op de aarde.

- AI verbruikt veel energie.
- Er wordt veel geïnvesteerd in nieuwe datacentra en AI-chipsets.

46. AI en Oorlogsvoering

AI speelt een rol in moderne oorlogsvoering, waarbij de traditionele manier van oorlog voeren verandert. Dit roept vragen op over de drempel om een oorlog te beginnen en de ethische implicaties van AI in oorlogsvoering.

- AI speelt een rol in moderne oorlogsvoering.
- De traditionele manier van oorlog voeren verandert door AI.
- De drempel om een oorlog te beginnen kan verlaagd worden door AI.

47. AI in Democratieën vs. Autoritaire Regimes

Er zijn zorgen over de rol van AI in zowel democratieën als autoritaire regimes. AI kan zowel positieve als negatieve effecten hebben op het democratische proces.

- AI kan totale controle uitvoeren in autoritaire regimes.
- Er zijn zorgen over de invloed van AI op het democratische proces.

48. Geopolitieke Verschuivingen door AI

AI speelt een rol in geopolitieke verschuivingen, waarbij landen zoals China en India een grotere rol van betekenis gaan spelen. Dit heeft invloed op de machtsverhoudingen in de wereld.

- China en India ontwikkelen zich snel op het gebied van AI.
- Europa speelt een minder belangrijke rol in de geopolitieke machtsverhoudingen.

49. Strijd en Gevolgen

Er ontstaat een strijd met zowel positieve als negatieve gevolgen.

- Strijd heeft zowel positieve als negatieve gevolgen.

Suggesties

- Een nuchtere, pragmatische kijk op technologie en AI is belangrijk.